

Nasjonal
kommunikasjons-
myndighet

EkomROS 2016

Alexander Iversen

sjefingeniør

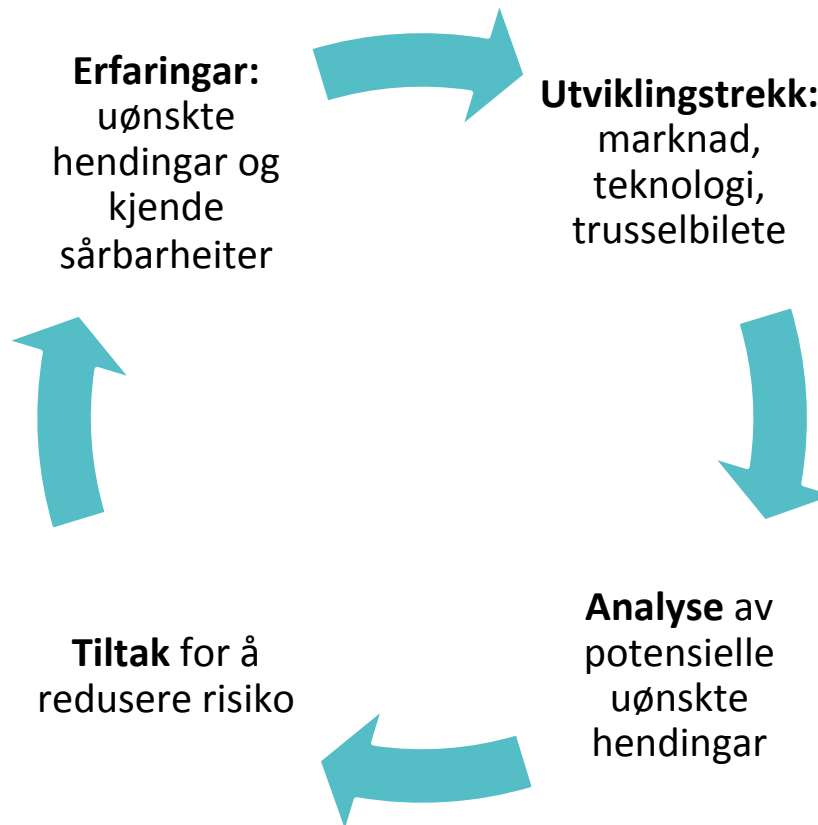
CIO Forum Sikkerhet 28. april 2016

Risiko og sårbarheit i ekomsektoren

- Arbeide systematisk, målretta og sporbart med samfunnssikkerheit
- Oversikt over risiko og sårbarheit innan eget ansvarsområde
- Sett i verk førebyggjande tiltak og beredskapstiltak på bakgrunn av eit godt utgreia kunnskapsgrunnlag

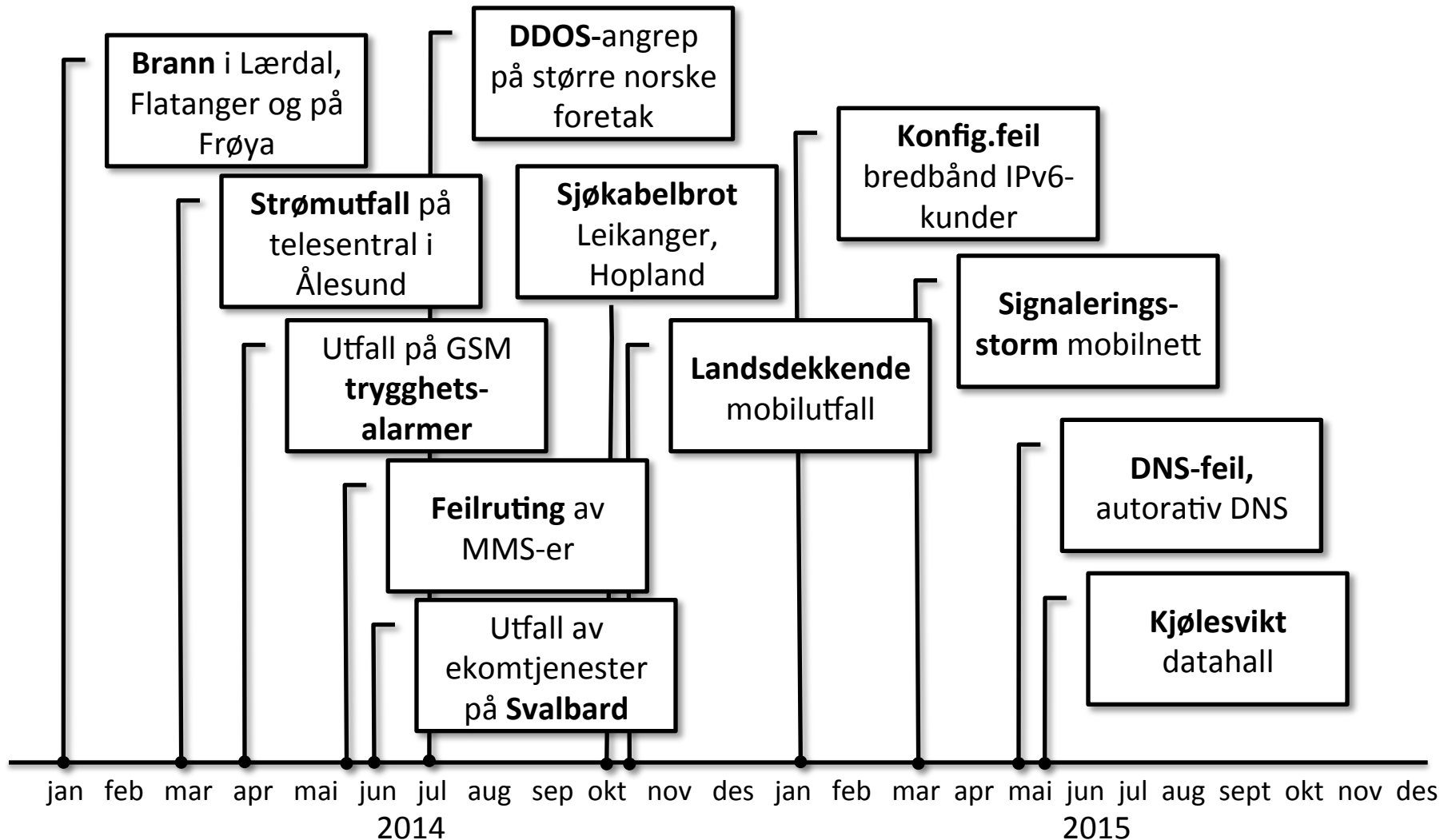
EkomROS: Overordna risikoanalyse av sektoren

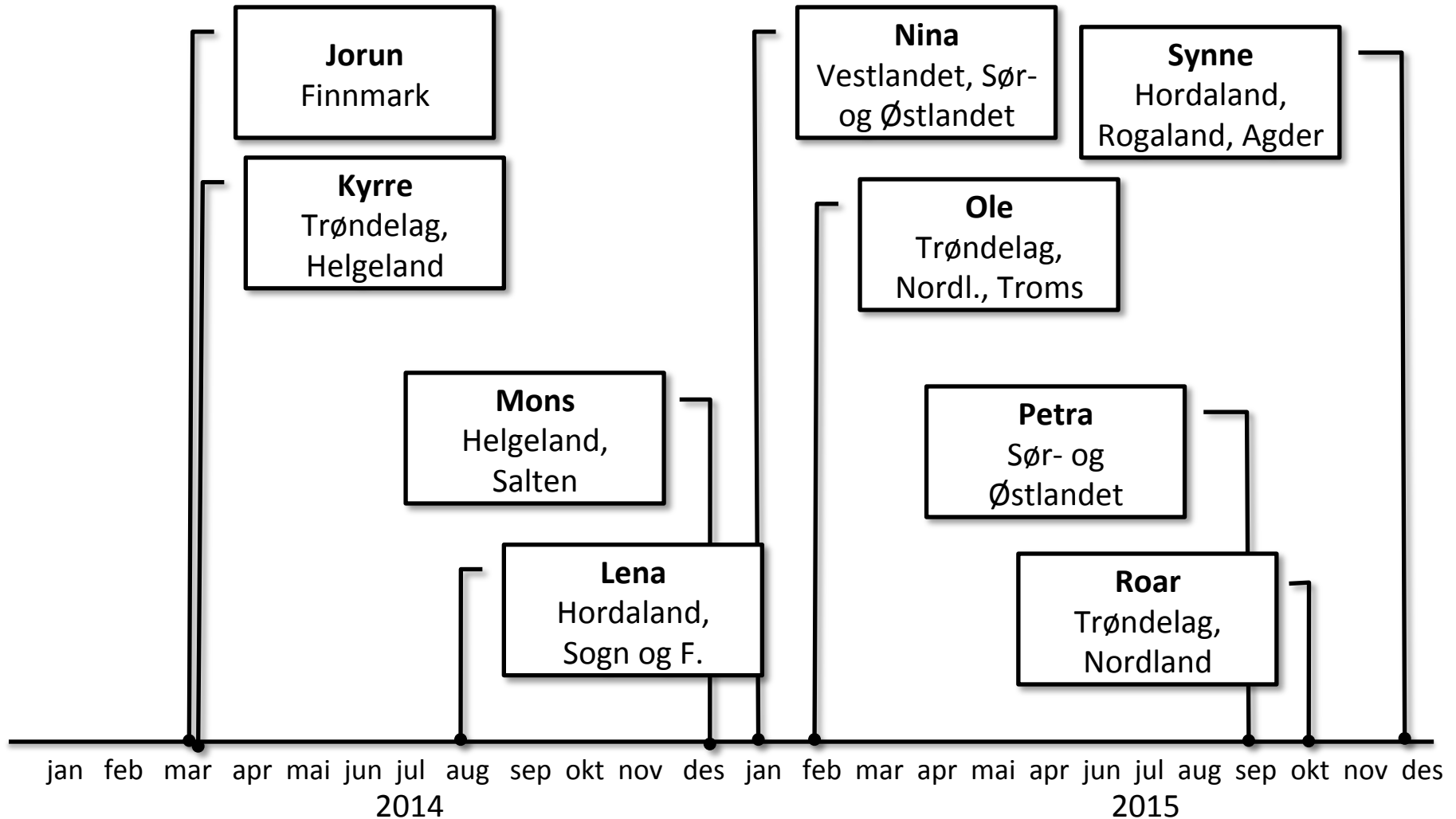
The background features two overlapping sine waves. A blue wave starts at a high point on the left, descends to a low point on the right, and then begins to rise. An orange wave starts at a low point on the left, rises to a high point in the middle, and then descends to a low point on the right.

2014 og 2015

2014 og 2015 – utvalg av hendinger i Noreg

2014 og 2015 – ekstremvêr

2014 og 2015 – «bugged, tracked, hacked»

PÅ SPORET AV DN. Den tyske hackeren Karsten Nohl kunne følge DNs bevegelser i Oslo med utgangspunkt i mobilnummeret. DN testet ut overvåkingsmetoden som nå selges kommersielt, i en måned.

Magasinet Teknologi
Sirklet inn fra utlandet
 Nå kan hackere finne ut eksakt hvor du er til enhver tid, fra et hvilket som helst sted i verden, bare ved å kjenne mobilnummeret. Og du kan ikke gjøre noe med det. DN testet ut den nye overvåkingsmetoden – som allerede er til salgs

Gemalto: – NSA klarte ikke å stjele SIM-nøklene

Gemalto ble trolig hacket i 2010 og 2011 av NSA og britiske Government Communications Headquarters (GCHQ), men ifølge selskapet kunne ikke de to statlige etterretningssjansesjonene å hente ut verdifulle informasjon. (B. Simon Yeo/Flickr)

Av Trend Bix 25. februar 2015 kl 08:59
 Hverder at de usansett ikke kan spionere på 3G og 4G-nett.

Lekker ditt mobilnummer når du surfer

SIKKERHETSHULL: Det er avdekket sikkerhetshull i det svenske og danske telenettet til Telenor og Teia.

Stortinget og statsministeren OVERVÅKES

Utenfor Stortinget, regjeringskontorene og boligen til statsminister Erna Solberg befinner det seg avansert spionutstyr som kan overvåke alle mobiltelefoner i området. Spørsmålet er: Hvem står bak?

The background of the slide features two overlapping sine waves. A blue wave starts at a high point on the left, descends to a low point in the middle, and then begins to rise. An orange wave starts at a low point on the left, rises to a high point in the middle, and then descends. The two waves are out of phase by approximately 90 degrees.

2016-2020?

Viktige utviklingstrekk (1)

Teknologi

- Felles IP-basert sambandsinfrastruktur
- VoLTE
- Network function virtualization
- Over-the-top (OTT) tenester

Organisasjon

- Utkontraktering
- Internasjonalisering
- Managed services

Arbeidsmarkedet digitalt. Enkelte har forventet at virtuelle tjenester snart erstatter god gammel fysisk. Men det skulle ikke ha vært med den underliggende realiteten. (Foto: Mikael Eriksson, InsideTelecom.no)

Arbeidsmarkedet i Østlandet styrket. Sjette i rekken. Konserntidende T2. Hovednytt: Tech Mahindra i Europa og Broadnet og Netcom-Lipson, tungtveiende overføringen av 126 medarbeidere og 17-årstid ble kunngjort.

VoLTE
Nå kommer tale over 4G og WiFi

Telenor lover kortere oppkoblingstid og bedre dekkning.

Av Harald Brønmo

Publisert 11. september 2014 kl. 13:58 | Oppdater 11. september 2014 kl. 13:18

Viktige utviklingstrekk (2)

Brukarane

- Mobile tenester
- Samfunnskritiske brukarar
- Internet of Things

Regjeringen vil:

- At ekommyndigheten, sammen med berørte departementer, skal legge til rette for gode kommunikasjonsløsninger for nød- og beredskapsstatene.
- Arbeide for at de offentlige ekomnettene i størst mulig grad skal kunne bære framtidige tjenester for nød- og beredskapsstatene.

The background features two large, smooth, wavy lines. One is a thin blue line that starts high on the left and curves down to a minimum near the bottom center before rising again. The other is a thicker orange line that starts lower on the left, peaks in the upper left quadrant, and then curves down to a minimum near the bottom right before rising again.

Analysen

Datagrunnlag

Resultat frå tilsyn

Nkoms utgreiingar
om falske
basestasjonar, SS7,
nasjonal autonomi,...

Nordisk NIS-
samarbeidet

ENISA
trendrapportar

Hendingsrapportar,
ENISA, NSM,
ekomtilbydarane

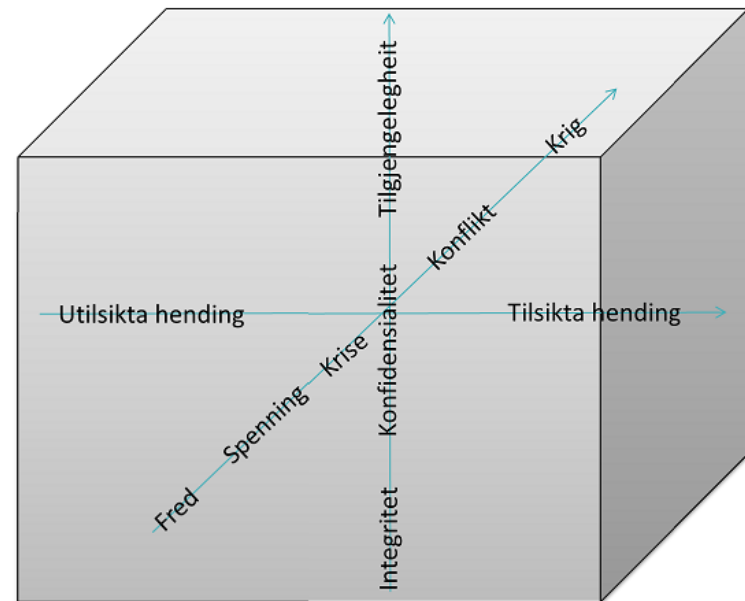
Trusselvurderingar
NSM, PST, E-tenesten

Nkoms topologi-
kartlegging

Nasjonalt
risikobilde, DSB

Metodisk tilnærming

- Definere mulegheitsrommet
- Grovanalyse (identifisere risikoområder)
- Analyse av potensielle uønskete hendingar
- Identifisere tiltak

Grovanalyse: Identifiserte risikoområde

Den nasjonal sambandsinfrastrukturen og sentraliseringa av tenesteproduksjon fører til at enkeltfeil kan få store konsekvensar

Kompleks verdikjede og omfattande utstyrsportefølje gjer det vanskeleg å kjenne heile sårbarheitsbiletet, aukar avhengiga til leverandørane

Utkontraktering og internasjonalisering utfordrar kompetanse, ansvar, læring, og kontroll på nye måtar

Risiko for potensielle uønskede hendinger

ID	Ønsket hendelse	Risiko	Usikkerhet
H2	Konfigurasjonsfeil i landsdekkende IP-nett	Moderat/høy	Høy
H3	Utpressing av nøkkelressurs – sabotasje transportnett	Moderat/høy	Høy
H8	Utpressingsforsøk mot ISP - skadevare	Moderat/høy	Høy
H12	Kartlegging av norsk kritisk infrastruktur	Moderat/høy	Høy
H1	Multippel transmisjonsfeil i transportnett	Moderat	Høy
H4	Fiberbrudd Svalbard og Finnmark	Moderat	Moderat
H5	Strømsvikt på kritiske anlegg i Oslo	Moderat	Moderat
H6	Signaleringsstorm i landsdekkende mobilnett	Moderat	Lav
H7	Sikkerhetshull i VoLTE	Moderat	Høy
H13	Ressursproblemer - entreprenør	Moderat	Høy
H14	Ressursproblemer - leverandør	Moderat	Moderat
H15	Overvåkning via nett i utlandet	Moderat	Høy
H9	DNS-angrep	Lav/moderat	Lav
H10	Kompromittering av sertifikatutsteder	Lav/moderat	Lav
H11	Bortfall av GPS	Lav/moderat	Lav

Høgst risiko: Kartlegging av/etterretning mot kritisk ekinfrastruktur (H12)

Mål

- Kartlegging av/etterretning mot kritisk personell
- Kartlegging av/etterretning mot kritisk ekinfrastruktur

Dette bidrar til risikoen

- Kritisk infrastruktur: høgverdig mål for utanlandsk etterretning
- Aktørar har evne og vilje til (avansert) kartlegging
- Vanskeleg å oppdage, m.a. p.g.a. utkontraktering og internasjonalisering
- Vanskeleg å oppdage; får lett mindre merksemd
- Kan utnyttast til å «lamme» samfunnet i ein konflikt-/ krigssituasjon

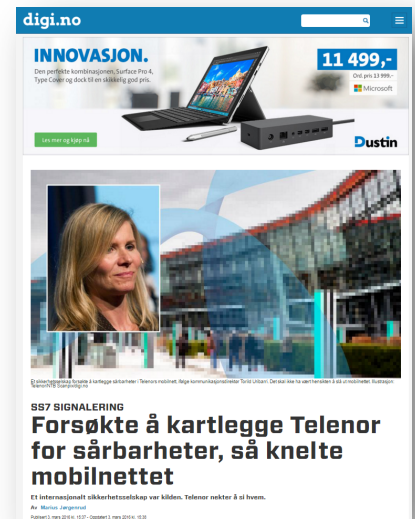
Høgst risiko: Logiske feil i transportnett og kjernenett (H2, H3, H8)

Dette kan utløyse feilen

- Utsikta hending (konfigurasjonsfeil, programvarefeil etc.)
- Tilsikta hending (utpressing, sabotasje, etc.)

Dette bidrar til risikoen

- Systemkompleksitet skjuler logiske sårbarheiter
- Logiske feil går «på tvers» av den fysiske redundansen
- Kan løysast ut av ein enkelt programvarefeil, eller enkeltperson
- Avhengig av mange ressursar (interne/eksterne) for feilsøking
- Berar av store samfunnsverdiar

The background features two large, smooth, wavy lines. One is a thin blue line that starts high on the left and curves down to a minimum near the bottom center before rising again. The other is a thicker orange line that starts lower on the left, peaks in the upper left quadrant, and then curves down to a minimum near the bottom right before rising again. The word 'Tiltak' is positioned in the middle-right area of the slide, between the two curves.

Tiltak

Risikoreduserende tiltak

	Tiltak	Risikoreduserende effekt														
		H 2	H 3	H 8	H 12	H 1	H 4	H 5	H 6	H 7	H 9	H 14	H 15	H 10	H 11	H 13
T1	Redundans og swapping					X	X									X
T2	Risikovurderinger og tiltak - planlagt arbeid i nett	X				X			X							X
T3	Utveksling av trusselbilde		X	X	X		X			X	X		X	X		
T4	Awareness - etterretning				X		X						X			
T5	Vedlikehold av reservestrom							X								
T6	Risikovurderinger og tiltak – teknologiske/ organisatoriske endringer								X	X						
T7	Sikringstiltak mot logiske sårbarheter og skadevare	X	X	X	X				X	X	X		X	X		
T8	DNSSEC og BCP										X					
T9	Implementering av forordning (EU) 910/2014													X		
T10	Øke operativ krisehåndteringsevne	X	X	X		X	X	X	X		X	X		X	X	X
T11	Risikovurderinger og tiltak – avhengighet til underleverandører											X	X			X
T12	Videreutvikle regelverk – utkontraktering/ internasjonalisering											X	X			X

Tabell 5. Forslag til tiltak sammen med en angivelse av hvilke hendelser tiltakene har risikoreduserende effekt på.

Tiltak med brei risikoreducerende effekt

Utveksling av trusselbilette

- Informasjonsutveksling i Ekomsikkerhetsforum (sikkerhetsmyndighetene, Nkom, tilbydarane)
- Informasjonsutveksling mellom NorCERT, NkomCSIRT og tilbydarane sine CERT/sikkerhetsmiljø

Sikringstiltak mot logiske sårbarheter og skadevare

- Autorisasjon og logisk tilgangskontroll
- Logging og sporing

Auka operativ krisehandteringsevne

- Vidareutvikle den proaktiv beredskapen hos tilbydarane og myndighetene
- Samhandlingsløysingar for krisehandtering
- Myndigheitsfinansiert beredskapsutstyr

Tiltak for å styrke tilbyderane sine egne risikovurderingar

Planlagt arbeid i nett

- Dokumenterte prosessar for risikovurderingar før planlagt arbeid i nett
- Sette i verk tilpassa skadeførebyggande tiltak
- Kontroll, verifikasjon og beredskap

Teknologiske og organisatoriske endringar

- Identifisere *nye* sårbarheiter som vil følgje av endringane
- Sette i verk proaktive risikoreduserande tiltak (jf. krav i ekomregelverket)

Avhenge av underleverandørar

- Identifisere sårbarheiter knytt til avhenga til underleverandørar (leverandørar, entreprenørar,...)
- Sette i verk risikoreduserande tiltak; førebyggande tiltak og beredskapstiltak

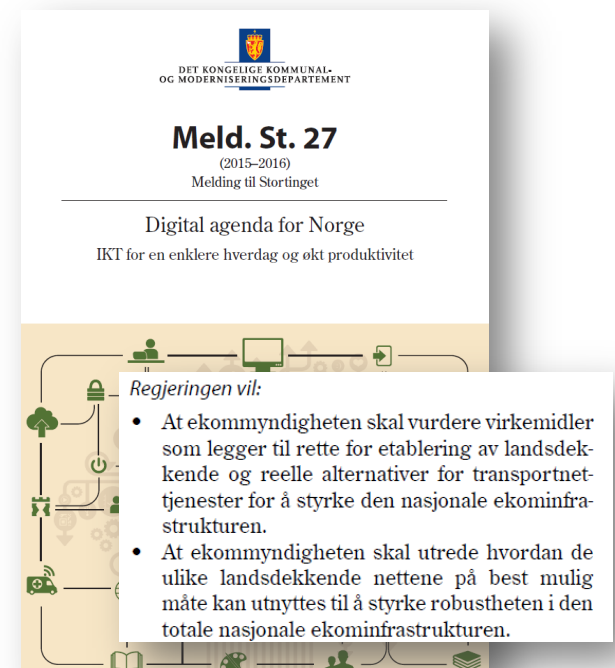
Tiltak retta mot den fysiske infrastrukturen

Halde fram arbeidet med bevisstgjerung om etterretningstrusselen i organisasjonane

- Opne kjelder, publisering på nett, konferansar, sosiale medier,...
- Underleverandørar, konsulentar, etc.
- Informasjonssikkerheit/objektsikkerheit/personellsikkerheit

Redundans i transport- og regionalnett

- Auka diversitet i transportnett (jf. også ekomplanen)
- Styrking av redundans i regionalnett, m.a. gjennom «Forsterket ekom»-programmet.

Two wavy lines, one blue and one orange, curve across the page. The blue line starts high on the left and curves down towards the bottom right. The orange line starts lower on the left, peaks in the middle, and then curves down towards the bottom right, crossing the blue line.

**Takk for
merksemda**